

Горобець Сергій,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

ОГЛЯД БЕЗКОШТОВНИХ ОНЛАЙН СЕРВІСІВ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТІВ НА ПЛАГІАТ

В останні роки стало зрозумілим, що швидкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема, поява та еволюція Інтернету, крім позитивних ефектів, викликали також негативні наслідки. Зокрема, користувачі глобальної мережі отримали надзвичайно великі можливості не лише для пошуку необхідної інформації, а й для її безконтрольного копіювання, відтворення та подальшого використання в своїх інтересах.

Згідно з Законом України «Про освіту», оприлюднення (навіть часткове) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства, називається плагіатом та вважається порушенням академічної доброчесності [1, ст. 42].

В наш час плагіат став справжньою проблемою в сфері освіти і науки, оскільки значна кількість здобувачів освіти замість самостійної роботи обирають більш легкий шлях та використовують результати чужої інтелектуальної праці. На жаль, подібні випадки зустрічаються і серед наукових та науково-педагогічних працівників. Саме тому протидія плагіату є нагальною потребою сучасної освіти та науки.

Ефективне виявлення та констатація плагіату неможливі без використання антиплагіатного програмного забезпечення (ПЗ). На даний час розроблено велику кількість подібних програм, проте в умовах обмеженості фінансових ресурсів особливий інтерес представляє безкоштовне ПЗ.

Метою роботи є здійснення огляду сучасних безкоштовних онлайн сервісів для перевірки текстів на плагіат.

Потрібно зазначити, що більшість сучасних антиплагіатних програм мають достатньо потужні алгоритми та розширені функції. Крім власне перевірки тексту на наявність запозичень, вони також можуть допомогти покращити стиль написання, перевірити граматику, оформити перелік цитувань тощо. Проте основним критерієм ефективності зазначеного ПЗ все ж таки залишається їх рівень точності у виявленні плагіату. Розглянемо найбільш популярні безкоштовні онлайн інструменти, які, згідно з проведеними тестами [2], найкраще відповідають цьому критерію.

Quetext – дозволяє швидко та якісно перевірити текст на плагіат. Завдяки запатентованій технології *DeepSearch* програма здійснює контекстний аналіз тексту, тобто не лише перевіряє, наскільки точно співпадають слова в різних джерелах, а й враховує контекст фраз. За допомогою нечіткого зіставлення *Quetext* виявляє синоніми в переписаних фразах. Кожному збігу, знайденому в

тексті, надається певна вага і в результаті розраховується відсоток запозиченого тексту. Після завершення аналізу тексту запатентований зворотний зв'язок *ColorGrade* надає наочне представлення щодо того, які частини тексту потрібно виправити (вони позначені кольором). Для зменшення відсотку плагіату можна також скористатися функцією *Cite Source*, яка дозволяє створювати посилання на джерела згідно з міжнародними стилями оформлення цитувань (MLA, APA, Chicago) та вручну вставляти їх в текст.

У *Quetext* є безкоштовний план, який дає змогу отримувати п'ять перевірок на плагіат щомісяця. Початківці можуть проаналізувати 500 слів безкоштовно, проте більше пошуків вимагає безкоштовної реєстрації.

Plagiarisma має дещо застарілий інтерфейс, проте програма точно визначає відсоток унікального тексту, а також проста у використанні. Текст можна вставити в призначене для цього текстове поле (ліміт 500 символів) або завантажити файл на сайт. Підтримується більше 10 типів файлів, зокрема, doc, txt, html, rtf, pdf. Можна також перевірити текст за певною URL-адресою. *Plagiarisma* підтримує пошук понад 190 мовами. Після безкоштовної реєстрації можна отримати доступ до результатів пошуку за допомогою *Google Scholar* і *Google Books*, а також прискорити процес аналізу тексту в декілька разів.

Результати перевірки можна побачити безпосередньо на сайті, отримати на електронну пошту або створити звіт у форматі pdf.

Plagiarisma пропонує користувачам ще декілька цікавих можливостей, а саме: переписати текст за допомогою інструменту перефразування, а також отримати коротку анотацію тексту за допомогою інструменту узагальнення та анотування. Це корисна функція для всіх, хто повинен переглядати великі обсяги інформації, оскільки дозволяє суттєво економити час на ознайомлення з повними текстами.

Search Engine Reports – сервіс перевірки на плагіат, який дозволяє за один раз перевіряти до 1000 слів, на 17 мовах. При цьому не потрібна реєстрація та вхід, а кількість перевірок необмежена. Файл можна завантажувати як з комп'ютера, так і з хмарного сховища Dropbox або вказати URL-адресу веб-сторінки. За необхідності можна вказати до 5 URL-адрес, за якими перевірка відбуватись не буде.

Результати перевірки можна отримати в двох режимах: речення (відокремлюється кожне речення тексту) та документу (відображається весь текст, де зеленим та червоним кольорами виділені відповідно унікальні та запозичені абзаци чи речення). Можна також завантажити детальний звіт, в якому містяться посилання на джерела, де знайдено подібний текст, та наведено відсоток унікального та запозиченого тексту. Після перевірки на плагіат неоригінальний текст можна переписати за допомогою інструменту перефразування.

Plagium – простий у використанні інструмент, який дозволяє виявляти плагіат у тексті або на веб-сторінці за вказаною URL-адресою. Без створення облікового запису можна перевірити до 1000 символів за допомогою функції «Швидкий пошук». В результаті програма надає посилання на відповідні

документи, де було знайдено такий же чи дуже схожий текст. Можна також побачити порівняння тексту, що перевіряється, зі знайденим текстом з інтернету. Схожі фрагменти виділяються однаковим кольором. Однак при цьому відсоток плагіату не розраховується. Ще одним недоліком є те, що програма здійснює перевірку лише чотирма мовами (англійська, французька, португальська та іспанська).

У *Plagium* також є тарифні плани, які виставляють рахунок за кожен перевірену сторінку – \$0,04 на 1000 символів для швидкого пошуку та \$0,08 на 1000 символів для глибокого пошуку. Альтернативним варіантом є використання безкоштовного додатку *Google Docs*, що не має обмежень щодо обсягу тексту, який можна обрати для перевірки. В результаті перевірки *Plagium* виділяє кольором частини тексту, де були виявлені збіги, а також надає посилання на онлайн-джерела. Однак недоліком є те, що не можна паралельно порівняти текст, що перевіряється, з текстом, знайденим в інтернеті.

Підсумовуючи, можна зазначити, що розглянуті безкоштовні онлайн-сервіси дозволяють досить точно виявляти плагіат. При цьому загальним недоліком даного ПЗ є обмежена кількість символів, яку можна перевірити (зазвичай, не більше 1000). Корисними функціями розглянутого ПЗ є наочне відображення запозиченого тексту, посилання на відповідні онлайн-джерела, а також можливість переписати відповідні фрагменти за допомогою інструменту перефразування.

Використання зазначених онлайн сервісів стане в нагоді як здобувачам освіти, так і науково-педагогічним працівникам.

Список використаних джерел та літератури

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Редакція від 02.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 12.11.2023).
2. 10 Free Plagiarism Checker Tools for Students and Teachers. URL: <https://research.com/software/free-plagiarism-checker-tools> (дата звернення: 12.11.2023).
4. Quetext. URL: <https://www.quetext.com/plagiarism-checker> (дата звернення: 12.11.2023).
5. Plagiarisma. URL: <https://plagiarisma.net/> (дата звернення: 12.11.2023).
6. Search Engine Reports. URL: <https://searchenginereports.net/plagiarism-checker> (дата звернення: 12.11.2023).
7. Plagium. URL: <https://www.plagium.com/en/plagiarismchecker> (дата звернення: 12.11.2023).